

RESSÒ DE LA PARAULA

La litúrgia: elogi del silenci

Pot resultar estrany el fet de fer aquí un elogi del silenci, quan la litúrgia és tota ella expressivitat, llenguatge, «paraula» en sentit ample, i comunicació. Però ho fem amb plena consciència. Per dos motius fonamentals: perquè el silenci també és expressió, llenguatge, paraula i comunicació; i, a més, perquè tot allò sensible, que la litúrgia fa servir per a comunicar, cal que neixi d'una interioritat, que es cou en el silenci.

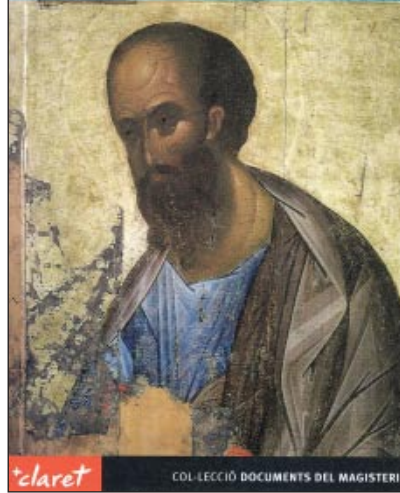
Fem aquí una apologia del silenci, però no de qualsevol silenci. De vegades el silenci de l'assemblea, que no canta, no respon, no intervé, és un veritable patiment per al celebrant: té la impressió que no hi ha ningú, només les parets, unes estàtues... De fet hi ha silencis que provenen de la timidesa (els qui tenen por a expressar-se), n'hi ha que són efecte de la ignorància (no saben què s'ha de dir), n'hi ha que neixen d'una dissimulada «aristocràcia» (respondre, cantar amb els altres seria rebaixar-se), n'hi ha que s'alimenten d'un individualisme poc cristià («és la meva devoció»). Aquests silencis, naturalment, no mereixen l'elogi a la litúrgia, no hi tenen lloc, li són contraris, doncs no serveixen a l'expressió i la comunicació.

En l'altre extrem dels silencis negatius, trobem litúrgies que són un soroll continu. En elles no hi ha lloc per a la introspecció o la pregària contemplativa. Un moment de silenci ens posa nerviosos, no sabem què fer-ne, volem omplir-lo amb música, un cant o paraules.

Possiblement no fem silenci, perquè li tenim por, perquè fugim de tot el que ens fa trobar-nos a nosaltres mateixos. Diu Pere Maragall Mira sobre l'escriptor Joan Maragall: «Hi són també importantíssims els (seus) silencis, tot el que callava per la prujia de no expressar mai els estats negatius (de la seva interioritat)». Però, si són importantíssims els silencis de Joan Maragall, més que per aquesta prujia, no serà precisament perquè fou un home lliurat a la comunicació, ell que va escriure l'*Elogi de la paraula*? No serà que callar alguna cosa és la manera més adient per a poder-la dir millor? No és el millor «Pare Nostre» aquell que abans ha estat cantat o pregat en el silenci del cor?

- Fem elogi del silenci precisament, perquè és condició de la veritable comunicació.
- El silenci ens permet de recuperar la interioritat. També la interioritat de l'assemblea. Des d'ella comuniquem a l'exterior la nostra veritat, el que som i vivim de debò.
- El silenci ens ajuda a salvar la distància entre el que s'expressa i el que se sent dintre. Ens allibera, per tant, del formalisme, la teatralitat, el falsejament.

I sobretot, el silenci a la litúrgia és el moment per a l'assimilació i la contemplació d'allò que s'ha viscut exteriorment. L'assimilació personal i la contemplació són un pas necessari per a la «veritat», l'autenticitat, de la nostra litúrgia. Un silenci adient de tota una assemblea en un moment determinat de la celebració pot ser una meravellosa expressió del fet que la comunitat reunida comparteix un mateix cor.

Document dels nostres bisbes sobre sant Pau

► Publiquem la portada del darrer document publicat pels bisbes de Catalunya, titulat «Pau, apòstol del nostre poble», que va ser presentat el passat 21 de gener a Tarragona per l'arquebisbe Jaume Pujol. El document ha estat editat en un opuscle de 40 pàgines, dins de la col·lecció «Documents del Magisteri», promoguda per la Conferència Episcopal Tarraconense i gestionada per Editorial Claret. El document té aquests nou capítols: Pau, una vida en Crist; Pau, cridat a ser apòstol; Pau, mestre dels pobles; Pau, pastor de l'Església; Pau, comunicador de l'Evangeli; Pau, herald de Crist a Hispània; Som una Església d'arrels apostòliques!; L'Esperit Sant, ànima de la unitat de l'Església; i En comunió amb els apòstols i els seus successors.

GLOSSA

Un esforç il·lusionat

El tema educatiu és actualitat. Els resultats de treballs comparatius sobre nivells aconseguits, la qualitat de l'acció docent, els dèficits de l'escola, l'estat d'ànim del professorat, la realitat de les aules,... han generat preocupació social que es significa en llibres, articles, normativa legal, taules rodones i manifestos.

Ben segur que fóra convenient que els educadors —pares, mestres i professors, principalment— però també els que eduquen des d'altres àmbits —lleure, catequesi, esport, mitjans de comunicació,...— consideressin la conveniència de fer autocrítica: revisar les propostes educatives, revisar la metodologia i revisar el testimoni personal.

Constatar si les propostes educatives formen en el rigor, en la consciència que dur a terme una tasca, un treball ben fet, demana una fidelitat il·lusionada que sempre requereix esforç. Un esforç que neix del descobriment vital que imaginar, planejar, construir, realitzar i acabar un projecte és el fruit d'un treball, el fruit d'una acció que fa el resultat més nostre, no perquè l'hàgim comprat, sinó perquè és la nostra obra personal. Revisar si les propostes educatives ajuden a configurar persones capaces de construir amb el seu esforç i no de destruir. Formar persones que

sàpiguen que la crítica no és un objectiu en ella mateixa, sinó un moment —necessari— en la recerca compartida de la veritat, recerca que sempre demana esforç. Homes i dones que es preocupin per trobar en el present aquella petita esperança que neix cada matí, que sàpiguen sumar esforços i que rebutgin tot allò que contribueix a restar-los. Necessitem il·lusió i persones que la generin, que plantegin projectes col·lectius que entusiasmin, que donin respostes personals, sentit a la vida.

Revisar la metodologia que s'empra en l'acció educativa que convé fonamentar en un mètode i que ha de tenir una identitat, ha de proposar-se uns objectius. No s'ha d'oblidar que en educació, els ideals sense mètode són cecs, de la mateixa manera que els mètodes sense ideals són buits.

Revisar també —és un aspecte fonamental— la qualitat del mestratge dels educadors, que descansa en el testimoni personal dels educadors que posen un rostre humà als valors i actituds que presenten, que fan que la formulació teòrica verbal esdevingui vida i referent. *El mestratge és llàntia i la instrucció és llum, dona vida la correcció que amonesta.* (Pr 6,23)

Enric Puig Jofra, SJ

Jornada Mundial de la Vida Consagrada

► Demà dilluns 2 de febrer, coincidint amb la festa de la Presentació del Senyor al temple, se celebra la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. El lema escollit aquesta vegada diu així: «Els consagrats, testimonis al món de l'amor de Déu» i, en sintonia amb l'any de Sant Pau, també s'ha escollit una frase de que diu: «Si per a tu viure és Crist, manifesta-ho!» (gravat: Presentació de l'Infant Jesús. Pintura de Luís de Morales).

SÍNODE SOBRE LA PARAULA DE DÉU

Fer present l'Evangeli en el nostre temps

El Sínode sobre la Paraula de Déu que es va celebrar a Roma durant el passat mes d'octubre tenia un clar objectiu: *fer present l'Evangeli en els nostres temps*. Ho va dir el Papa en l'homilia de l'Eucaristia final: «Tots els qui hem participat en els treballs sinodals portem amb nosaltres la renovada responsabilitat que la tasca prioritària de l'Església, a l'inici d'aquest nou mil·lenni, és sobretot nodrir-se de la Paraula de Déu per fer eficaç el compromís de la nova evangelització, de l'anunci en els nostres temps».

Precisament el mot *sínode* vol dir «fer camí en comú», i per això sant Joan Crisòstom (†407) deia que «l'Església té nom de sínode». D'aquí que la «sinodalitat» hagi esdevingut una paraula paradigmàtica a l'Església, sobretot després del Concili Vaticà II, lligada a la corresponsabilitat, participació, i comunitat que s'ha de viure en l'Església. Al llarg de la història han existit sinodes dio-

cesans, però no ha estat fins el Vaticà II que es va crear el Sínode dels Bisbes a nivell de tota l'Església catòlica amb la intenció de fer efectiva una millor col·legialitat episcopal entre els bisbes i el Papa. D'aquesta manera es complementava l'ecclesiològia del Vaticà I que definia el primat del Papa i la seva infal·libilitat en condicions precises, amb l'afirmació pròpia del Vaticà II de la sacramentalitat de l'episcopat i la seva col·legialitat sempre en comunió amb el Papa.

Per això, no és estrany que aquest Sínode en el qual vaig tenir l'honor de participar com a teòleg expert, hagi estat una experiència frapant de la catolicitat de l'Església. He constatat amb goig que a través del Sínode es pot percebre de forma molt viva i dinàmica com «l'Esperit Sant viu en l'Església» (LG 4) per continuar fent present en el nostre temps Jesucrist, Paraula de Déu.

Dr. Salvador Pié-Ninot

CIVILITZACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

Cultura dels drets humans i de la vida

El segle xx va ser el segle dels genocidis i de l'Estat criminal, en paraules d'Yves Ternon. Les massacres, en gran part, van ser obra d'estats autoritaris que s'aprofitaven de les guerres. D'això es desprèn que la democràcia, tot i ser imperfecta, és el millor antídote no només per defensar els drets humans, sinó també la mateixa vida.

Avui, homes i dones alfabetitzats, després d'arribar al final d'un segle que ha robat tantes vides humanes per bàrbares utopies, són més conscients del valor de la vida i li dediquen més zel. El respecte de la vida és un límit que cap política (nacional o internacional) no pot superar fàcilment.

Aquest límit es concreta de moltes maneres: a través de mecanismes ordinaris de la democràcia, amb els valors dels drets humans o amb una cultura segons la qual la vida humana no es pot sacrificar per un projecte o un interès. La vida d'uns quants i petits homes i dones no es pot esborrar per l'interès de la majoria.

Aquest sentit del límit, cada vegada més arrelat a les consciències dels homes, és un punt de referència per aquells que miren cap al futur del món, tot i que queden moltes coses per fer, ja que la cultura de la vida està poc oberta a les vides dels dèbils, mentre que es tendeix a donar valor a la «vida útil» i a inaugurar pràctiques eugenètiques o d'eutanàsia.

La revolució cultural de les últimes dècades no pot deixar de tenir conseqüències sobre la manera de concebre el món i sobre les demandes religioses de la gent. En parlarem en el següent escrit.

Andrea Riccardi

(«Conviure». Ed. RBA llibres, Barcelona 2007)

SANTORAL

1. ✠ Diumenge. Sant Cecili, bisbe de Granada i mr.; sant Brígida d'Escòcia, vg.; beates Maria-Anna Vaillot i Otilia Baumgarten, rel. paüles.

2. Dilluns. Presentació del Senyor, antigament Purificació de Maria, i popularment la Candelera (pel ritu de la llum); Mare de Déu patrona dels cerers i dels electricistes; altres advocacions marianes: Candela (Valls), Candelaria (Tenerife), Ajuda (Barcelona), Calle (Palència)...; sant Corneli, bisbe.

3. Dimarts. Sant Blai, bisbe de Sebaste (Armènia) i mr. (s. iv), invocat pel mal de coll; sant Anscari (Oscar), bisbe d'Hamburg (†865), originari de les Gàl·lies i evangelitzador d'Escandinàvia. Santa Claudina Thévenet, vg. fund. rel. Jesús-Maria (RJM); sant Francesc Blanco i companys, mrs. al Japó; beat Esteve Bellesini, prev. agustiniana; beat Joaquim de Siena, rel. servita.

4. Dimecres. Sant Andreu Corsini (†1373), bisbe (carmelita); sant Joan de Brito, prev., i beats Rodolf Acquaviva, prev., i companys,

Francesc Pacheco, Carles Spínola, preveres, i companys, Jaume Berthieu, prev., i Lleó-Ignasi Magin, prev., i companys, jesuïtes, mrs.; sant Gilbert (1083-1189), monjo anglès i fund.; santa Joana de Valois (†1505), princesa francesa i fund.; santa Caterina de Ricci, vg. dominicana; sant Josep de Leonessa, prev. caputxí.

5. Dijous. Santa Àgata o Àgueda, vg. i mr. siciliana (s. iii), patrona de les dones d'Aragó; santa Calamanda, vg. i mr., patrona de Calaf.

6. Divendres. Sant Pau Miki, prev. jesuïta japonès, i companys (franciscans, jesuïtes i laics), mrs. a Nagasaki (Japó, 1597); sants Pere Baptista, Martí de l'Ascensió i Francesc de Sant Miquel, mrs.; santa Dorothea, vg. i mr. a Capadòcia, patrona dels floricultors; sant Amand, bisbe; festa del Sant Misteri de Cervera.

7. Dissabte. Sant Ricard, rei d'Anglaterra; sant Teodor, mr.; santa Juliana, viuda; santa Coleta, vg. franciscana.

INTENCIONS DEL SANT PARE (febrer)

General: Perquè els pastors de l'Església siguin més dòcils a l'acció de l'Esperit Sant en el seu ensenyament i en el seu servei al poble de Déu.

Missionera: Perquè l'Església a l'Àfrica pugui promoure eficaçment la reconciliació, la justícia i la pau, seguint les indicacions de la II Assemblea Especial per a l'Àfrica del Sínode dels Bisbes.

ENTREVISTA

IGNASI MIRANDA

Les pregàries de La 2

Mentre els fidels de *La Missa* de La 2 de TVE s'acosten a combregar, el periodista Ignasi Miranda —que coordina aquest programa des de fa tres anys— recita una pregària per ambientar el moment previ al cant de comunió i acció de gràcies. Ara, ha recollit en el llibre *Pregàries de tu a tu* (Ed. Claret) tots els textos —i algun més per completar l'any litúrgic— per pregar de manera individual o en grup els diumenges i festius del cicle B. Està prevista la publicació també dels llibres que tanquin la sèrie dels altres cicles litúrgics. Són fragments pensats, segons Ignasi Miranda —que és cap de redacció de Ràdio Estel i director dels programes *El primer cafè* i *Finestra oberta*—, per fer de la pregària un instrument més proper a la persona sigui quina sigui la seva situació de cada moment.

Quina importància té la pregària per al cristià?

La pregària és fonamental per al cristià, perquè posa la persona en contacte amb Déu. Trobar sovint aquella estona per parlar amb el Senyor, amb el Déu creador que ens estima o particularment amb Jesucrist, sigui quina sigui la manera de fer-ho, dóna una gran satisfacció al creient. Penso que la pregària es concreta en la petició a Déu d'un favor o un bé, en l'acció de gràcies, en les reflexions des de l'interior de cadascú i en l'espontaneïtat a l'hora de comunicar-nos amb Ell. Tot plegat ajuda a fer que els espais de pregària siguin una obertura de cor més que no pas una llista d'objectius.

Com es fa el pas de l'esperit de pregària a la formulació d'un text concret de pregària?

Des de la meua experiència a l'hora d'escriure el llibre, puc dir que elaborar un text per parlar amb Déu és més fàcil del que hauria imaginat abans. Fàcil no vol dir que tot surti automàtic, però estic segur que l'esperit de pregària ja prepara l'interior de l'ésser humà a dir alguna cosa al Pare bo que ens estima. Per a mi, la formulació dels textos surt de les imatges i les situacions humanes recollides en la Litúrgia de la Paraula que l'Església ens proposa cada setmana. Això, unit a pensaments sobre realitats concretes del nostre món, m'ha ajudat molt.

Què li agradaria que li quedés a la persona que llegeix aquest seu diàleg amb Déu?

Sobretot, que no cal fer res espectacular o extraordinari per pregar. L'únic requisit és adreçar-se a Déu des de la voluntat de parlar amb Ell i de sortir de nosaltres mateixos. Crec que aquest llibre pot ajudar moltes persones a descobrir una proximitat personal amb el Pare bo, la que permet posar-se en la seva presència.

Oscar Bardaji i Martín

ENVIADO AL MUNDO

Viaje a Jerusalén

Mosaico del ábside de la Basílica de San Pablo Extramuros, Roma

Incluso cuando su realización material representaba un sueño imposible, los judíos celebraban cada año la Pascua bajo el lema: «¡El año que viene, en Jerusalén!» Pablo habría ido muchas veces a Jerusalén en su juventud y nunca olvidó ese punto de referencia: fue a Jerusalén en cuanto le fue posible después de la experiencia de Damasco y volvió allí después de los conocidos como primero, segundo y tercer viaje.

El último, después de la evangelización a los dos lados del Mar Egeo y después de la Carta a los Romanos, cobraba una importancia especial: viajó acompañado de un buen séquito y cargado de sestericios: un pequeño capital, reunido entre las distintas comunidades y destinado a aliviar la situación económica desesperada de la Iglesia Madre de Jerusalén. Pablo se veía como el agricultor que lleva al Templo los frutos de su cosecha o como los camellos y dromedarios, que llevaban a Jerusalén las riquezas de las naciones.

Santiago, el obispo de Jerusalén, pidió a Pablo que pasara por una especie de purificación en el Templo, para que demostrara a los judíos no creyentes que no había roto, como se decía, con la religión de los padres (es evidente que las comunidades paulinas estaban llenas de gentiles no circuncidados, pero se acusaba a Pablo de inducir a los conversos judíos a no circuncidar a sus hijos).

Santiago sabía perfectamente que Pablo cumplía los acuerdos tomados hacía ocho años. Pero confiaba que la visita de Pablo conduciría a rebajar la persecución que sufrían sus fieles por culpa del apostolado de Pablo.

En realidad ocurrió todo lo contrario: acusaron a Pablo de haber introducido paganos en el Templo y le hubieran linchado allí mismo si no hubiera intervenido la autoridad romana.

Jordi Sánchez Bosch

DIUMENGE IV DE DURANT L'ANY

► Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 18,15-20)

Moisés digué al poble: «El Senyor, el teu Déu, farà que s'aixequi d'enmig teu, d'entre els teus germans, un profeta com jo. Escolteu-lo. El dia que el poble s'havia reunit a la muntanya de l'Horeb, vas demanar al Senyor, el teu Déu, de no tornar a sentir la veu del Senyor, el teu Déu, i de no veure més aquelles flames, per por de morir. Llavors el Senyor em digué: "Han fet bé de demanar-ho. Jo faré que s'aixequi d'enmig dels seus germans un profeta com tu, li posaré als llavis les meves paraules i ell els dirà tot el que jo li ordenaré. I jo demanaré comptes als qui no escoltin les paraules que ell els dirà en nom meu. Però si un profeta s'atreveix a dir en nom meu alguna paraula que jo no li hauré ordenat, o bé parla en nom d'altres déus, morirà"».

► Salm responsorial (94)

R. *Tant de bo que avui sentíssi la veu del Senyor: «No enduriu els vostres cors».*

Veniu, celebrem el Senyor amb crits de festa, / aclamem la Roca que ens salva; / presentem-nos davant seu a lloar-lo, / aclamem-lo amb els nostres cants. R. Veniu, prosternem-nos i adorem-lo, / agenollem-nos davant del Senyor, que ens ha creat; / ell és el nostre Déu, / i nosaltres som el poble que ell pastura, / el ramat que ell mateix guia. R.

Tant de bo que avui sentíssi la seva veu: / «No enduriu els cors com a Meribà, / com el dia de Massà, en el desert, / quan van posar-me a prova els vostres pares, / i em temptaren, tot i haver vist les meves obres». R.

► De la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 7,32-35)

Germans, jo voldria que visquéssi sense neguit. El qui no és casat pot ocupar-se de les coses del Senyor i mirar de fer el que és agradable al Senyor, mentre que els casats s'han d'ocupar de coses del món i mirar d'agradar a la muller, i tenen el cor dividit. Igualment la noia o la dona no casada pot ocupar-se de les coses del Senyor i de ser santa de cos i d'esperit, mentre que les dones casades s'han d'ocupar de coses del món i mirar d'agradar al marit. Tot això ho dic pensant què és més avantatjós. No vull pas lligar-vos. Penso només que és cosa més digna, i que facilita de viure dedicat al Senyor sense tràfecs que ens distreguin.

► Evangeli segons sant Marc (Mc 1,21-28)

A Cafar-Naüm Jesús anà en dissabte a la sinagoga i ensenyava. La gent s'estranyava de la seva manera d'ensenyar, perquè no ho feia com els mestres de la llei, sinó amb autoritat. En aquella sinagoga hi havia un home posseït d'un esperit maligne que es posà a cridar: «Per què et fiques amb nosaltres, Jesús de Natzaret? Has vingut a destruir-nos? Ja sé prou qui ets: ets el Sant de Déu». Però Jesús el reprengué i li digué: «Calla i surt d'aquest home». Llavors l'esperit maligne sacsejà violentament el posseït, llançà un gran xiscle i en va sortir. Tots quedaren intrigats i es preguntaven entre ells: «Què vol dir això? Ensenya amb autoritat una doctrina nova; fins i tot mana als esperits malignes, i l'obeeixen». I aviat la seva anomenada s'estengué per tota la regió de Galilea.

► Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 18,15-20)

Moisés habló al pueblo, diciendo: «Un profeta, de entre los tuyos, de entre tus hermanos, como yo, te suscitará el Señor, tu Dios. A él lo escucharéis. Es lo que pediste al Señor, tu Dios, en el Horeb, el día de la asamblea: "No quiero volver a escuchar la voz del Señor, mi Dios, ni quiero ver más ese terrible incendio; no quiero morir." El Señor me respondió: "Tienen razón; suscitaré un profeta de entre sus hermanos, como tú. Pondré mis palabras en su boca, y les dirá lo que yo le mande. A quien no escuche las palabras que pronuncie en mi nombre, yo le pediré cuentas. Y el profeta que tenga la arrogancia de decir en mi nombre lo que yo no le haya mandado, o hable en nombre de dioses extranjeros, ese profeta morirá"».

► Salmo responsorial (94)

R. *Ojalá escuchéis hoy la voz del Señor: «No endurezcáis vuestro corazón.»*

Venid, aclamemos al Señor, / demos vítores a la Roca que nos salva; / entremos a su presencia dándole gracias, / aclamándolo con cantos. R.

Entrad, postrémonos por tierra, / bendiciendo al Señor, creador nuestro. / Porque él es nuestro Dios, / y nosotros su pueblo, / el rebaño que él guía. R.

Ojalá escuchéis hoy su voz: / «No endurezcáis el corazón como en Meribá, / como el día de Masá en el desierto; / cuando vuestros padres me pusieron a prueba / y me tentaron, aunque habían visto mis obras.» R.

► Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Co 7,32-35)

Hermanos: Quiero que os ahorréis preocupaciones: el soltero se preocupa de los asuntos del Señor, buscando contentar al Señor; en cambio, el casado se preocupa de los asuntos del mundo, buscando contentar a su mujer, y anda dividido. Lo mismo, la mujer sin marido y la soltera se preocupan de los asuntos del

Señor, consagrándose a ellos en cuerpo y alma; en cambio, la casada se preocupa de los asuntos del mundo, buscando contentar a su marido. Os digo todo esto para vuestro bien, no para poner una trampa, sino para induciros a una cosa noble y al trato con el Señor sin preocupaciones.

► Evangelio según san Marcos (Mc 1,21-28)

En aquel tiempo, Jesús y sus discípulos entraron en Cafarnaúm, y cuando el sábado siguiente fue a la sinagoga a enseñar, se quedaron asombrados de su doctrina, porque no enseñaba como los escribas, sino con autoridad. Estaba precisamente en la sinagoga un hombre que tenía un espíritu inmundo, y se puso a gritar: «¿Qué quieres de nosotros, Jesús Nazareno? ¿Has venido a acabar con nosotros? Sé quién eres: el Santo de Dios.» Jesús le increpó: «Cállate y sal de él.» El espíritu inmundo lo retorció y, dando un grito muy fuerte, salió. Todos se preguntaron estupefactos: «¿Qué es esto? Este enseñar con autoridad es nuevo. Hasta a los espíritus inmundos les manda y le obedecen». Su fama se extendió en seguida por todas partes, alcanzando la comarca entera de Galilea.

Sant Pau. Pintura mural del segle XII, procedent del Castell d'Orcau. MNAC, Barcelona

COMENTARI

Urgència d'un cristianisme profètic

L'error de barrejar la fe i la religiositat amb l'integrisme o el relativisme ve de posar la pròpia ideologia i, també, l'afany de poder i prestigi, pel damunt de la resposta personal, humil i joiosa a la crida de Déu. La iniciativa és de Déu sempre. Ell ens invita a seguir-lo sense condicions i amb confiança.

Aquesta confusió amb l'excés d'ideologia i de protagonisme errat, es posa en relleu si s'accentua tant la crítica als altres que pensen diferent, que es deixa de fer una autocrítica i, el que encara és pitjor, si es deixa de treballar decidi-

dament per buscar una sortida a la situació conflictiva comunitària. La raó és ben clara: si es gasta massa energia en criticar, no queda temps per treballar en positiu, ni per anunciar l'evangeli amb fets i paraules.

L'evangeli d'avui ens invita a estar prou ocupats en la pròpia conversió, en el compromís real per la justícia i en l'amor als altres, que no ens quedi massa temps per criticar als altres. Certament, la crítica i el discerniment són necessaris per a viure una fe madura. Tanmateix, quan solament denunciem

el que no va bé i no dediquem encara més energia a construir, no anem pel bon camí.

Per això l'evangeli afirma que Jesús *ensenyava amb autoritat*, justament, perquè no era autoritari, sinó que era *autor de vida*. El cristianisme profètic és el que denuncia el que calgui, però sobretot el que, en servir incondicionalment als pobres, als marginats i a tots els qui pateixen, també, esdevé *autor de vida* en la renovació del món contemporani.

Ramon Prat i Pons

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns** (litúrgia hores: 4a setm.): Mt 3,1-4 (o bé: He 2,14-18) / Sl 23 / Lc 2,22-40. ■ **dimarts**: He 12,1-4 / Sl 21 / Mc 5,21-43. ■ **dimecres**: He 12,4-7.11-15 / Sl 102 / Mc 6,1-6. ■ **dijous**: He 12,18-19.21-24 / Sl 47 / Mc 6,7-13. ■ **divendres**: He 13,1-8 / Sl 26 / Mc 6,14-29. ■ **dissabte**: He 13,15-17.20-21 / Sl 22 / Marc 6,30-34. ■ **diu-menge** vinent, V de durant l'any (lit. hores: 1a setm.): Jb 7,1-4. 6-7 / Sl 146 / 1Co 9,16-19.22-33 / Mc 1,29-39.

AGENDA

CRÒNICA

Nou rector a Sant Bartomeu de la Quadra. El passat 11 de gener va fer la seva entrada com a rector Mn. Xavier Aymerich, agafant el relleu de Mn. Ignasi Armengou que ha servit aquesta parròquia durant 54 anys. La celebració va ser presidida pel bisbe Agustí.

Presentació de llibres a la FTC. El passat 14 de gener va tenir lloc a la Facultat de Teologia de Catalunya la presentació de tres publicacions ben interessants: Llibre d'estil per a la redacció d'escrits de Teologia i Filosofia, a càrrec del Dr. Agustí Borrell, coordinador de l'edició; Dignitat de la persona. Fonament teològic de la filosofia política de J. Maritain, per l'autor, Dr. Joan Rigol; Literatura cristiana primitiva, a càrrec del Dr. i monjo de Montserrat, Cebrià Pifarré.

150 anys de presència a Capelles de les Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor. El passat 28 de desembre de 2008, van iniciar els actes de celebració d'aquest aniversari, amb la coincidència que el mateix dia, Benet XVI va aprovar el decret d'heroïcitat de virtuts del P. Josep Tous i Soler, fundador d'aquesta congregació. Això suposa un pas important en el procés de beatificació d'ell, que a partir d'ara es pot invocar com a «venerable».

Viatge a Terra Santa de la Coordinadora de Conferències Episcopals. Del 10 al 15 de gener de 2009 ha tingut lloc, a Betlem, la IX trobada

ESGLÉSIA DIOCESANA

Reunió del Consell Pastoral Diocesà. El passat 10 de gener es va reunir amb el bisbe Agustí per tractar, entre altres temes, el camí de sensibilització que s'està fent a la diòcesi sobre el paper de la nova seu del bisbat en construcció, com a veritable «Casa de l'Església». La voluntat és que, paral·lelament a les obres de l'edifici, que van ser visitades pels membres del Consell, creixi també la sensibilitat de tots els diocesans envers la construcció, pel significat que té d'espai de trobada de tots els cristians.

que aplega representants europeus i de Nord Amèrica, entre els quals, el bisbe d'Urgell, Joan-Enric Vives. Enguany les reunions han estat a Betlem i han pogut visitar diverses comunitats cristianes a Israel i Palestina, i per via telefònica han estat connectats amb la comunitat catòlica de Gaza. Com a conclusió els bisbes han emès un comunicat oficial «Prou violència. Comencem a construir la pau!», que es pot consultar a www.bisbatsantfeliu.org.

AGENDA

Visita del germà Héctor de Taizé a Barcelona. 1 de febrer, 18.30 h. El germà Héctor de la comunitat ecumènica de Taizé serà present a la Trobada oberta als grups de pregària amb cants de Taizé presents a Catalunya i a tots els joves en General. Tindrà lloc a l'Església dels Jesuïtes de Casp (c/ Casp 27) de Barcelona. Tot seguit, a les 20.30 h, i com ca-

da diumenge, hi haurà pregària amb cants de Taizé a la mateixa església, en la qual participarà també el germà Héctor, que romandrà a Barcelona fins el dia 3 de febrer.

Jornada Mundial de la Vida Consagrada. 2 de febrer, 19 h. Aquesta celebració, a nivell diocesà, tindrà lloc a la Catedral de Sant Llorenç, en una eucaristia presidida pel bisbe Agustí i concelebrada pel delegat, P. Josep Roca, S.F. El lema d'enguany és «L'evangeli al cor. La Paraula de Déu a la Vida Consagrada». Es farà una intenció especial i una acció de gràcies pels 25, 50 i 60 anys de consagració de religiosos i religioses. També es farà una pregària pels qui enguany han fet el seu traspàs a la casa del Pare.

Trobada dels grups de confirmació. 6-7 de febrer, a Calafell. Els joves que es confirmaran enguany són convocats per a aquesta trobada, des de les 21 h de divendres fins al

dinar del dissabte. Hi haurà activitats de reflexió amb un cinefòrum i, simultàniament, un moment de recés per als catequistes i animadors amb el bisbe Agustí, que clourà la trobada amb una eucaristia per a tots els participants. www.bisbat-santfeliu.org/santfeliujove.

ESPIRITUALITAT

Recés de Quaresma per a famílies. 28 de febrer i 1 de març. Organitzat pels claretians, amb moments i activitats per a infants, joves i adults, i amb estones per compartir entre les famílies. Casa d'Espiritualitat Claret, de Vic. Informació i reserves: 938 850 544 - claretvic@claretvic.net - www.claretvic.net.

NECROLÒGIQUES

Mn. Josep Nicolau.

El passat 4 de gener va arribar a la casa del Pare el que fou rector de la parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges durant 19 anys i fins a la seva jubilació, al setembre de l'any passat. El bisbe Agustí va celebrar el seu funeral el dia 7 i també una missa exequial el passat dimecres 14 en aquella parròquia de Sitges.

PUBLICACIONS I WEB

El perfume del Evangelio. Jesús se encuentra con las mujeres. 2 de febrer, 19.30 h. La Llibreria Paulines i l'Escola d'animació bíblica presenten aquest llibre de Núria Calduch-Benages, experta al passat Sínode dels bisbes sobre la Paraula, publicat per Verbo Divino. Hi seran presents l'autora i el Dr. Armang Puig, degà de la FTC. Llibreria Paulinas, Ronda Sant Pere, 19-21 - Barcelona, Tel. 933 011 488.

ECO DE LA PALABRA

La liturgia: elogio del silencio

Puede resultar extraño el hecho de hacer aquí un elogio del silencio, cuando la liturgia es toda ella expresividad, lenguaje, «palabra» en sentido amplio, y comunicación. Pero lo hacemos con plena conciencia. Por dos motivos fundamentales: porque el silencio también es expresión, lenguaje, palabra y comunicación; y, además, porque todo lo sensible, que la liturgia utiliza para comunicar, ha de nacer de una interioridad, que se cucece en el silencio.

Hacemos aquí una apología del silencio, pero no de cualquier silencio. A veces el silencio de la asamblea, que no canta, no responde, no interviene, es un verdadero sufrimiento para el celebrante: tiene la impresión de que no hay nadie, sólo las paredes, unas estatuas... De hecho hay silencios que provienen de la timidez (quienes tienen miedo a expresarse), los hay que son efecto de la ignorancia (no saben qué hay que decir), los hay que nacen de una disimulada «aristocracia» (responder, cantar con los otros sería rebajarse), los hay que se alimentan de un individualismo poco cristiano («es mi devoción»). Estos silencios, naturalmente, no merecen el elogio a la liturgia, no

tienen lugar en ella, le son contrarios, pues no sirven a la expresión y la comunicación.

En el otro extremo de los silencios negativos, encontramos liturgias que son un ruido continuo. En ellas no hay lugar para la introspección o la plegaria contemplativa. Un momento de silencio nos pone nerviosos, no sabemos qué hacer de él, queremos rellenarlo con música, un canto o palabras.

Posiblemente no hacemos silencio, porque le tenemos miedo, porque huimos de todo cuanto nos hace encontrarnos a nosotros mismos. Dice Pere Maragall Mira sobre el escritor Joan Maragall: «Son también importantísimos los silencios (suos), todo cuanto callaba por el prurito de no expresar nunca los estados negativos (de su interioridad)». Pero, si son importantísimos los silencios de Joan Maragall, más que por este prurito, ¿no será precisamente porque fue un hombre entregado a la comunicación, él que escribió el *Elogio de la palabra*? ¿No será que callar alguna cosa, es la manera más conveniente para poderla decir mejor? ¿No es el mejor «Padre Nuestro» aquel que antes ha sido cantado o rezado en el silencio del corazón?

—Hacemos elogio del silencio precisamente, porque es condición de la verdadera comunicación.

—El silencio nos permite recuperar la interioridad. También la interioridad de la asamblea. Desde ella comunicamos al exterior nuestra verdad, lo que somos y vivimos verdaderamente.

—El silencio nos ayuda a salvar la distancia entre lo que se expresa y lo que se siente dentro. Nos libera, por lo tanto, del formalismo, la teatralidad, el falseamiento.

Y sobre todo, el silencio en la liturgia es el momento para la asimilación y la contemplación de aquello que se ha vivido exteriormente. La asimilación personal y la contemplación son un paso necesario para la «verdad», la autenticidad, de nuestra liturgia. Un silencio oportuno de toda una asamblea en un momento determinado de la celebración puede ser una maravillosa expresión de que la comunidad reunida comparte un mismo corazón.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat